
Tattvapurushashtakasya Ekam Darshanika-Sahityika-Samikshanam

தத்த்வபுருஷாஷ்டகஸ்ய-ஏகம்
தா³ர்ஸநிக-ஸாஹித்யிக-ஸமீக்ஷணம்

Document Information

Text title : Tattvapurushashtakam samIkShaNasahitam

File name : tattvapuruShAshTakamsamIkShaNam.itx

Category : vishhnu, viShNu, article, pradiptakumArananda, aShTaka, misc, krishna

Location : doc_vishhnu

Author : (Copyright) Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

Transliterated by : Pradipta Kumar Nanda pknanda65 at gmail.com

Proofread by : Pradipta Kumar Nanda

Acknowledge-Permission: (Copyright) Pradipta Kumar Nanda

Latest update : August 21, 2026

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 21, 2026

sanskritdocuments.org

தத்த்வபுருஷாஷ்டகஸ்ய-ஏகம்
தா³ர்ஸநிக-ஸாஹித்யிக-ஸமீக்ஷணம்

ப்ரஸ்தாவநா

ப்ரோ | ப்ரதீ³ப்தகுமாரநந்தே³ந விரசிதம் “தத்த்வபுருஷாஷ்டகம்” ப⁴க³வத:
ஸ்ரீஜக³ந்நாத²ஸ்ய தாதத்விகம், ஆத்⁴யாத்மிகம், ப⁴க்திபரகம் ச ஸ்வரூபம்
ப்ரகாஸ்யதி | அஸ்மிந் ஸ்தோத்ரே ஸ்ரீஜக³ந்நாத:² கேவலம் விஷ்ணுரூபேண
வா க்ரு³ஷ்ணரூபேண வா ந நிரூபித:, அபிது புருஷோத்தம:, தா³ருப்³ரஹ்ம,
வேதா³ந்தவேத்³ய:, ப்³ரஹ்மஸ்வரூப:, ஸமஸ்தத³ர்ஸநஸமந்வித: பரமபுருஷ: இதி
ப³ஹுமுகே²ந ப்ரதிபாதி³த: |

அஸ்யாஷ்டகஸ்ய விஸேஷதா து ந கேவலம் ப⁴க³வத்³ப⁴க்தி:, அபி து
தத்த்வசிந்தநஸ்ய, புரீக்ஷேத்ரஸ்ய ஸாம்ஸ்க்ரு³திகவையிஷ்ட்யஸ்ய, ஜக³ந்நாதீ²யபரம்பராயா:,
வைஷ்ணவ-ஸாக்த-ஸைவ-ஸர்வத³ர்ஸநஸமந்வயஸ்ய ச ஸுந்த³ர: ஸமந்வய: அஸ்தி
|

ப்ரத்யேகஸ்ய ஸ்லோகஸ்ய அந்தே ப்ரயுக்தம்-

“ஸஜ்ஜீபூ⁴தஸபக்ஷதத்த்வபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: ||”

இதி த்⁴ருவபத்³ம் ஸம்பூர்ணஸ்ய காவ்யஸ்ய தா³ர்ஸநிகம் கேந்த்³ரபி³ந்தூ³ம் நிர்மாதி |
கவி: ஸ்வமந: கமலநயநஸ்ய தத்த்வபுருஷஸ்ய சரணயோ: ஸ்தி²ரீகர்துமிச்ச²தி |

1. ப்ரத²மஸ்லோகஸ்ய தா³ர்ஸநிகஸமீக்ஷணம்

ஆஜீவே யதி³ து³ர்க்³தி: ப்ரவிதி⁴நா யாஜிஸ்ச நீலாசலே
வ்யாஜீ மா ப⁴வ வாஸுதே³வ ப⁴க³வந் வாஜீவ கார்யம் சர |
ராஜீபூ⁴தஸமஸ்தத³ர்ஸநபுரே சாப்³ஜௌ சிரம் ஸுந்த³ரே
ஸஜ்ஜீபூ⁴தஸபக்ஷதத்த்வபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: ||

ப்ரத²மஸ்லோகே கவிநா மாநவீயஜீவநஸ்ய து³ர்க்³தி:, கர்மவிதா⁴நம், நீலாசலஸ்ய
பாவநதா ச ஸூசிதா | “வாஸுதே³வ” இதி ஸம்போ³த⁴நம் ப⁴க³வந்தம் ஸ்ரீக்ரு³ஷ்ண-
விஷ்ணுதத்த்வேந ஸஹ ஸம்ப³த³நாதி |

அத்ர “ஸமஸ்தத³ர்ஸநபுரே” இதி பத³ம் விஸேஷதயா விசாரணீயம் । ஜக³ந்நாத²புரீ
கேவலம் தீர்த²க்ஷேத்ரம் ந, அபிது விவித⁴பா⁴ரதீயத³ர்ஸநாநாம் ஸமந்வயபூ⁴மிரிவ
கவிநா கல்பிதா । வைஷ்ணவமதம், ஸாக்தமதம், சைவமதம், பெள³த்³த⁴-
ஜைநபரம்பரா, வேதா³ந்த: இத்யாதீ³நாம் விவித⁴த்³ரு³ஷ்டநாம் மத்⁴யே ஜக³ந்நாத²தத்தவம்
ஏகம் வ்யாபகம் ஸமந்வயகேந்த்³ரத்வேந ப்ரதிபா⁴தி ।

அத: அஸ்ய ஸ்லோகஸ்ய மூலபா⁴வ:-அநேகத³ர்ஸநாநாம் மத்⁴யே ஏகஸ்ய
பரமஸத்யஸ்ய அந்வேக்ஷணம் இதி ।

2. த்³விதீயஸ்லோகஸ்ய தா³ர்ஸநிகஸமீக்ஷணம்

க்ருத்³தோ⁴ மா ப⁴வ ஹே விஸுத்³த⁴ஹ்ரு³த³ய ப்ரேமாம்பு³தா⁴ராத⁴ர
வ்ருத்³தோ⁴ஹம் க⁴நகோ⁴ரது: க²ஜலதௌ⁴ ருத்³தீ⁴க்ரு³தோ மாநவ: ।
ஸுத்³தீ⁴பா⁴வரஸாவலௌ நிஜஸுகே² ப³த்³தோ⁴ மஹாதா³ரவே
ஸஜ்ஜீபூ⁴தஸபக்ஷதத்தவபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: ॥

அஸ்மிந் ஸ்லோகே ஜீவஸ்ய ஸம்ஸாரது: க²நுப⁴வ: ததா² ப⁴க³வத: கருணமயஸ்வரூபம்
ப்ரதிபாத³யதே । கவி: ஸ்வாத்மாநம் “க⁴நகோ⁴ரது: க²ஜலதௌ⁴ ருத்³தீ⁴க்ரு³த: மாநவ:”
இதி வர்ணயதி । அயம் ஸம்ஸாரஸாக³ரஸ்ய ரூபகப்ரயோக: ³ ।

ப⁴க³வாந் து-

“ப்ரேமாம்பு³தா⁴ராத⁴ர:”

இதி விஸேஷித: । ஸ: ப்ரேமரூபாம்ரு³ததா⁴ராம் வஹதி । அத: ஜீவஸ்ய து: ³க²ஸ்ய
ப்ரதிபக்ஷரூபேண ப⁴க³வத: ப்ரேமஸ்வரூபம் ப்ரதிஷ்டா²ப்யதே ।

“ஸுத்³தீ⁴பா⁴வ”, “நிஜஸுக²” இத்யாதி³பதா³நி ஆத்மஸுத்³தே: ⁴ ததா² பரமஸுக²ஸ்ய
த்³யோதகாநி । அத்ர ப⁴க்திமார்க³ஸ்ய அந்திமம் ப²லம் ஆத்மஸுத்³தி: ⁴ ததா²
ப⁴க³வத்ஸாந்நித⁴யஜநிதம் பரமாநந்த³ம் மந்யதே ।

3. த்ரு³தீயஸ்லோகஸ்ய தா³ர்ஸநிகஸமீக்ஷணம்

ஜீவீ தத்பத³பங்கஜாம்ரு³தஸுகே² ஸேவீ கலாவாமநே
தே³வீத³க்ஷிணகாலிகாப்ரியதநௌ தா⁴வீ ஸதா³ ஸாரதே³ ।
பா⁴வீ ஸ்ரீஹரிகீர்தநே⁵திநிபுணே ஆபீ⁴ரவாமாப்ரியே
ஸஜ்ஜீபூ⁴தஸபக்ஷதத்தவபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: ॥

அயம் ஸ்லோக: ஸம்பூர்ணாஷ்டகே விஸேஷதா³ர்ஸநிகமஹத்த்வம் வஹதி | அத்ர ஏகஸ்மிந்நேவ பத்³யே ஹரி:, வாமந:, த³க்ஷணகாலிகா, ஸாரதா³, ஹிகீர்தநம் இத்யாதீ³நாம் நிர்தே³ஸ: த்³ரு'ஸ்யதே |

அத: கவிநா ப⁴க³வத்தத்த்வம் ஏகஸ்ய ஸம்ப்ரதா³யஸ்ய பரிஸரே ந ஸீமிதம் | ஸக்தி, விஷ்ணு, ஸரஸ்வதீ ததா² ப⁴க்திமார்கா:³ பரஸ்பரம் ஸம்ப³த்³தா:⁴ இதி பா⁴வ: ப்ரகாஸ்யதே |

விஸேஷத:-

“தே³வீத³க்ஷணகாலிகாப்ரியதநௌ”

இத்யநேந ஸாக்ததத்த்வஸ்ய, ததா²-

“ஸ்ரீஹிகீர்தநே”

இத்யநேந வைஷ்ணவப⁴க்தே: ஸமந்வய: த்³ரு'ஸ்யதே |

ஏவம் அத்ர ஜ்ஞாநம், ஸக்தி:, ப⁴க்தி: இதி த்ரயஸ்ய ஆத்⁴யாத்மிகஸமந்வய: ப்ரதிபாதி³த: |

4. சதுர்த²ஸ்லோகஸ்ய ஸாஹித்யிக-ஸாம்ஸ்க்ரு'திகஸமீக்ஷணம்

ஹட்டே ஸாது³மஹாப்ரஸாத³மது⁴ரே பட்டே மஹாட்³ம்ப³ரே
கோ'ஷ்டே² ஸுஷ்ஞ²மஹீபுரீப்ரியதமே ப்ரேஷ்ட²ப்ரிய கௌ³ரவே |
ஸ்ரேஷ்டே² கஷ்டஹரே புராணபுருஷே ஸ்ரீராஜராஜேஸ்வரே
ஸஜ்ஜீபு⁴தஸபக்ஷதத்தவபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: ||

அஸ்மிந் ஸ்லோகே புரீக்ஷேத்ரஸ்ய லௌகிக-ஸாம்ஸ்க்ரு'திகம் தா⁴ர்மிகம் ச ஸ்வருபம் ப்ரத்யக்ஷதயா சித்ரிதம் | “ஹட்டம்”, “மஹாப்ரஸாத:³”, “பட்டம்”, “கோ'ஷ்ட:²”, “புரீ” இத்யாதீ³நி பதா³நி ஜக³ந்நாத²ஸம்ஸ்க்ரு'தே: ஸாமாஜிகஜீவநம் ஸ்மாரயந்தி |

விஸேஷத: மஹாப்ரஸாத:³ கேவலம் கா²த்³யபதா³ர்த:² ந, அபி து ஜக³ந்நாத²பரம்பராயாம் ஸமதா, ப்ரஸாத³த்வம், ஸாமுதா³யிகைகதா ச ஸூசயதி |

“புராணபுருஷே ஸ்ரீராஜராஜேஸ்வரே”

இத்யநேந ப⁴க³வாந் ஜக³ந்நாத:² ஸநாதந: பரமபுருஷ:, ஸர்வாதி⁴பதி: ச இதி ப்ரதிபாதி³த: |

அத: அஸ்ய ஸ்லோகஸ்ய வைஸிஷ்ட்யம்-லோகஸம்ஸ்க்ரு'தே: ஆத்⁴யாத்மிகீகரணம் |

5. பஞ்சமஸ்ஸலோகஸ்ய கர்ம-ப்³ரஹ்மவிஷயகஸமீக்ஷணம்

சிந்தாசித்திரிதபா⁴வராஜ்யநிசயே ப்ராரப்³த⁴கர்மக்ஷயே
ஸர்வாநந்த³கத³ம்ப்³கே⁵ஸ்து நிதராம் ததா³ருப்³ரஹ்மத்⁴வநௌ |
க்ஷேத்ரே ஸ்ரீபுருஷோத்தமே ப்ரதிதி³நம் ரங்கா³த⁴ரப்ராங்க³ணே
ஸஜ்ஜீபூ⁴தஸபக்ஷதத்தவபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: ||

அஸ்மிந் ஸ்லோகே ப்ராரப்³த⁴கர்மக்ஷய: இதி வேதா³ந்தஸம்ப்³த⁴:⁴ க³ம்ப்⁴ர:
ஸித்³தா⁴ந்த: த்³ரு³ஸ்யதே | ஜீவ: ப்ராரப்³த⁴கர்மணு ஸம்ஸாரசக்ரே ப்ரவர்ததே; தஸ்ய
கர்மக்ஷயேந பரமஸாந்தி: ததா² ஆநந்த³ப்ராப்தி: ஸம்ப⁴வதி |
விஸேஷமஹத்தவபூர்ணம் பத³ம்-
“தா³ருப்³ரஹ்ம” இதி |

ஜக³ந்நாத²தத்தவஸ்ய வைஸிஷ்ட்யமேவ யத் பரமப்³ரஹ்ம தா³ருமயே விக்³ரஹே
அநுபூ⁴யதே | நிர்³கு³ணஸ்ய ப்³ரஹ்மண: ஸகு³ணதா³ருவிக்³ரஹ்ருபேண ப⁴க்தாநாம்
ஸாக்ஷாத்கார: ப⁴வதி இதி பா⁴வ: |

அத: அத்ர-
ப்³ரஹ்ம — தா³ரு — விக்³ரஹ — த³ர்ஸந — ஆநந்த:³
இதி ஆத்⁴யாத்மிகபரம்பரா கல்பயிதும் ஸக்யதே |

6. ஷஷ்ட²ஸ்ஸலோகஸ்ய ரத²யாத்ராவிஷயகஸமீக்ஷணம்

ஸௌந்த³ர்யே ப³ட்³தா³ண்ட³மண்டி³தஸுகே² ஸ்ரீநந்தி³கோ⁴ஷே ரதே²
ப்³ரஹ்மாநந்த³ரஸாம்ரு³தே ஹ்ரு³தி³ஸதா³வேத்³யாம் மநோமோஹநே |
தி³வ்யே ஸ்ரீஸூப⁴கு³ண்டி³சாரஸமயே வேஸே மஹாஹாடகே
ஸஜ்ஜீபூ⁴தஸபக்ஷதத்தவபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: ||

அத்ர ஜக³ந்நாத²ஸ்ய ரத²யாத்ரா ஆத்⁴யாத்மிகத்³ரு³ஷ்ட்யா வ்யாக்²யாயதே |
“ப³ட்³தா³ண்ட³”, “நந்தி³கோ⁴ஷே”, “கு³ண்டி³சா” இத்யாத்³நி பதா³நி புரீரத²யாத்ராயா:
த்³ரு³ஸ்யம் நிர்மிமந்தி |

கிந்து கவிநா ரத²யாத்ரா கேவலம் லௌகிக: உத்ஸவ: ந ஸ்வீக்ரு³தா | ஸா-
“ப்³ரஹ்மாநந்த³ரஸாம்ரு³தம்”

இதி ஆத்⁴யாத்மிகாநுப⁴வேந ஸம்ப்³த⁴:⁴ |

ரத:² அத்ர கேவலம் வாஹநம் ந, அபி து ஜீவஸ்ய ஆத்⁴யாத்மிகயாத்ராயா: ப்ரதீகத்வேந
அபி வ்யாக்²யாதும் ஸக்யதே | ப⁴க³வாந் ரதா²ருட:⁴ ஸந் ப⁴க்தஸ்ய அந்த:கரணம் ப்ரதி
ஆக³ச்ச²தீவ |

அத: அயம் ஸ்லோக: லீலா, உத்ஸவ ததா² ப்³ரஹ்மாநந்த³ஸ்ய ஸமந்வயம் கரோதி |

7. ஸப்தமஸ்லோகஸ்ய அத்³வைதவேதா³ந்தஸமீக்ஷணம்

மாயாமோஹவிகாரஜாலவிக³மே ஸ்வாந்தஸ்த²தீ³போத்ஸவே
ஸாந்தே சேதஸி யோகி³நாம் ஹ்ரு³தி³ ஸதா³ ப்³ரஹ்மஸ்வரூபே ஹரௌ |
நீலாத்³ரீஸபதா³ரவிந்த³யுக³ளே ஸுது³ர்லபே⁴ த³ர்ஸநே
ஸஜ்ஜீபூ⁴தஸபக்ஷதத்வபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: ||

அயம் ஸ்லோக: அஷ்டகஸ்ய க³ம்பீ⁴ரதமேஷு தா³ர்ஸநிகஸ்லோகேஷு அந்யதம: |

“மாயா”, “மோஹ”, “விகார”, “ஸாந்தசித்த”, “யோகி³நாம் ஹ்ரு³தீ³யம்”, “ப்³ரஹ்மஸ்வரூப”
இத்யாதீ³நி பதா³நி ஸ்பஷ்டதயா வேதா³ந்தீயபூ⁴மிகாம் ஸலிசயந்தி |

“மாயாமோஹவிகாரஜாலவிக³மே”

இதி பதே³ந அவித்³யாஜநிதஸ்ய ஸம்ஸாரப³ந்த⁴ஸ்ய நிவ்ரு³த்தி: ஸலிசிதா | தத:-
“ஸ்வாந்தஸ்த²தீ³போத்ஸவே”

இதி அத்யந்தஸுந்த³ரம் ரூபகம் | அந்த:கரணே ஜ்ஞாநப்ரகாஸஸ்ய உதீ³ய:
தீ³போத்ஸவரூபேண சித்ரித: |

அந்தே ப⁴க³வாந்-

“ப்³ரஹ்மஸ்வரூபே ஹரௌ”

இதி கதி²த: | அநேந ஸகு³ணப⁴க³வத: ப்³ரஹ்மத்வம் ப்ரதிபாதீ³யதே |

8. அஷ்டமஸ்லோகஸ்ய தா³ர்ஸநிகபரிபாக:

தீ³வைதத்⁴வாந்தவிநாஸநே ஸ்ருதிபதே² லாவண்யலீலாத்⁴ரே
ஸர்வஸ்மிந் ஸமயே ரமேஸஸரணே வேதா³ந்தவேத்³யே ப்ரபௌ⁴ |
சாபே சந்த்³நபார்வணே மது⁴மயே கைவல்யதா³நேஸ்வரே
ஸஜ்ஜீபூ⁴தஸபக்ஷதத்வபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: ||

அஷ்டமஸ்லோக: ஸம்பூர்ணஸ்ய காவ்யஸ்ய தா³ர்ஸநிகபரிணதீ³யதி |

“த்³வைதத்⁴வாந்தவிநாஸநம்” இதி பத்³ம் விஸேஷத: உல்லேக²நீயம் | த்³வைதஸ்ய அந்த⁴காரத்வம், ப்³ரஹ்மஜ்ஞாநஸ்ய ப்ரகாஸத்வம் ச அத்ர ரூபகத்³வாரா ஸூசிதம் |

தத:-

“வேதா³ந்தவேத்³யே ப்ரபௌ⁴”

இத்யநேந ப⁴க³வாந் வேதா³ந்தேந ஜ்ஞேய: பரமாத்மா இதி ப்ரதிபாத்³யதே |

அந்தே-

“கைவல்யதா³நேஸ்வரே”

இதி மோக்ஷதத்த்வஸ்ய ஸ்பஷ்ட: நிர்தே³ஸ: | அத: ஸம்பூர்ணாஷ்டகஸ்ய யாத்ரா ப⁴க்தே: ஆரப்⁴ய கைவல்யப்ராப்தௌ பர்யவஸ்யதி |

9. த்⁴ருவபத்³ஸ்ய விஸேஷமஹத்த்வம்

ப்ரத்யேகஸ்ய ஸ்லோகஸ்ய அந்தே-

“ஸஜ்ஜீபூ⁴தஸபக்ஷதத்த்வபுருஷே ராஜீவநேத்ரே மந: || ”

இதி பத்³யாம்ஸ: புந்ராவர்த்தே | அயம் கேவலம் புநருக்தி: ந, அபி து ஸம்பூர்ணஸ்ய அஷ்டகஸ்ய தா³ர்ஸநிகத்⁴ருவபி³ந்து: ³ |

கவே: மந: ஸம்ஸாரஸ்ய விவித⁴விஷயேஷு ப்⁴ரமித்வா அந்தத: ஏகஸ்மிந் பரமபுருஷே ஸ்தி²ரீப⁴வதி |

தஸ்மாத் அஸ்ய த்⁴ருவபத்³ஸ்ய பா⁴வ:-

“ஸமஸ்ததத்த்வாநாம் ஸமந்விதே, கமலநயநே பரமபுருஷே ஏவ மம மந: ஸ்தி²ரம் ப⁴வது | ” இதி க்³ரஹ்ணீய: |

10. ஸாஹித்யிகவைஸிஷ்ட்யம்

அஸ்ய காவ்யஸ்ய ஸாஹித்யிகவைஸிஷ்ட்யம் முக்²யதயா நிம்நலிகி²தேஷு த்³ரு³ஸ்யதே-

(க) அநுப்ராஸ:

“ஆஜீவே”, “யாஜி:”, “வ்யாஜீ”, “வாஜீவ”, “ராஜீ”, “ஸஜ்ஜீ”, “ராஜீவ” இத்யாதி³பதா³நாம் புந்ராவ்ரு³த்த்யா விஸிஷ்ட: வர்ணாநுப்ராஸ: நிர்மித: |

(க²) த்⁴ருவபத்³ப்ரயோக:³

ஏகஸ்ய பாத்³ஸ்ய ஸர்வத்ர புந்ராவ்ரு³த்த்யா கீ³திகாவ்யஸ்ய ப்ரபா⁴வ: உத்பந்ந: |

(க³) ரூபகாலங்கார:

“து:³க²ஜலதி:⁴”, “ப்ரேமாம்பு³தா⁴ரா”, “ஸ்வாந்தஸ்த²தீ³போத்ஸவ:”, “த³வைதத்⁴வாந்தம்”
இத்யாத்³ய: ப்ரயோகா:³ ரூபகாத்மகம் ஸௌந்த³ர்யம் ஜநயந்தி ।

(க⁴) ப்ரதீகயோஜநா

ரத:², தா³ருப்³ரஹ்ம, மஹாப்ரஸாத:³, நீலாசல:, கு³ண்டி³சா, கமலநயநம் இத்யாதீ³நி
ப்ரதீகாநி லௌகிகாத் ஆத்⁴யாத்மிகம் ப்ரதி க³மநம் ஸூசயந்தி ।

(ங) ஸமந்வயபா⁴வநா

வைஷ்ணவ, ஸாக்த, வேதா³ந்தீய ததா² லோகதா⁴ர்மிகதத்த்வாநாம் ஸமந்வய: அஸ்ய
காவ்யஸ்ய மௌலிகம் வைஸிஷ்ட்யம் ।

11. தா³ர்ஸநிகத்³ரு'ஷ்ட்யா அஷ்டகஸ்ய க்ரமவிகாஸ:

அஸ்ய அஷ்டகஸ்ய அந்தர்க்³தம் தா³ர்ஸநிகவிகாஸம் நிம்நருபேண நிரூபயிதும்
ஸக்யதே-

ப்ரத²மஸ்லோக: - ஸமஸ்ததா³ர்ஸநஸமந்வய: ।

த³விதீயஸ்லோக: - ஜீவது:³க²ம் ப⁴க³வதக்ரு'பா ச ।

த்ரு'தீயஸ்லோக: - ஸக்தி-ப⁴க்தி-ஜ்ஞாநஸமந்வய: ।

சதுர்த²ஸ்லோக: - ஜக³ந்நாத²ஸம்ஸ்க்ரு'தி: ।

பஞ்சமஸ்லோக: - கர்ம, தா³ருப்³ரஹ்ம, புருஷோத்தமக்ஷேத்ரம் ।

ஷஷ்ட²ஸ்லோக: - ரத²யாத்ரா ததா² ப்³ரஹ்மாநந்த:³ ।

ஸப்தமஸ்லோக: - மாயாநிவ்ரு'த்தி: ததா² ப்³ரஹ்மஸாக்ஷாத்கார: ।

அஷ்டமஸ்லோக: - த³வைதவிநாஸ:, வேதா³ந்தபோ³த:⁴, கைவல்யம் । அத:
ஸம்பூர்ணஸ்ய காவ்யஸ்ய தா³ர்ஸநிகக³திரேவம்-

தா³ர்ஸநஸமந்வய: — ப⁴க்தி: — ஸாத்³தி:⁴ — தா³ருப்³ரஹ்ம — ப்³ரஹ்மாநந்த:³ —
மாயாநிவ்ரு'த்தி: — ப்³ரஹ்மஜ்ஞாநம் — கைவல்யம் ।

உபஸம்ஹார:

ஸமக்³ரதயா த்³ரு'ஷ்ட்வா “ததத்வபுருஷாஷ்டகம்” ந கேவலம் ஸ்ரீஜக³ந்நாத²ஸ்ய
ஸ்துதிகாவ்யம், அபி து ஜக³ந்நாத²ததத்வஸ்ய தா³ர்ஸநிகம் காவ்யாத்மகம்
வ்யாக்²யாநம் இதி வக்தும் ஸக்யதே ।

கவிநா ஸ்ரீஜக³ந்நாத:²-

வாஸுதே³வ:, புராணபுருஷ:, தா³ருப்³ரஹ்ம, ப்³ரஹ்மஸ்வரூப:, யோகி³ஹ்ரு³த்யஸ்தி²த:,
வேதா³ந்தவேத³ய:, கைவல்யதா³நேஸ்வர:

இதி ப³ஹுவித⁴ருபேண அநுபூ⁴த: ।

அஸ்ய காவ்யஸ்ய மூலஸந்தே³ஸ: அஸ்தி யத்-

ஏகமேவ பரமம் தத்த்வம் விவிதை:⁴ த³ர்ஸநை:, ஸம்ப்ரதா³யை:, ஸாத⁴நமார்கை:³,
லீலாருபை: ச அநுபூ⁴யதே । தஸ்யைவ ஸமந்விதஸ்ய பரமபுருஷஸ்ய
ஸ்ரீஜக³ந்நாத²ஸ்ய சரணாவிந்தே³ மந: ஸ்தி²ரம் ப⁴வேத் ।

அத: “தத்தவபுருஷாஷ்டகம்” இதி நாமகரணமபி ஸார்த²கம் ப⁴வதி । “தத்தவபுருஷ:”
அத்ர கேவலம் தே³வதாவிஸேஷஸ்ய நாம ந, அபி து ஸமஸ்தத³ர்ஸநாநாம்
ஸமந்வயேந அநுபூ⁴யமாநஸ்ய பரப்³ரஹ்மண: ஸ்ரீஜக³ந்நாத²ஸ்வரூபஸ்ய தா³ர்ஸநிகஸம்ஜ்ஞா
இதி ஸ்வீகரணீயம் ।

– ப்ரோ. ப்ரத³ப்தகுமாரநந்த:³ (ஸேவாநிவ்ரு³த)

ஸ்ரீஜக³ந்நாத²ஸம்ஸ்க்ரு³தவிஸ்வவித்³யாலய:, புர்

Written by Dr. Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orisa pknanda65 at gmail.com

Retd.Head, Dept.of Sarvadarshan

SJSV,Puri

Tattvapurushasthakasya Ekam Darshanika-Sahityika-Samikshanam

pdf was typeset on August 21, 2026

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

